

Література:

1. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності у сфері підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами: Закон України від 13.07.2023 № 3234-IX. *Верховна Рада України*: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3234-20#n6>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. *Верховна Рада України*: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Про затвердження Порядку державної акредитації установ, що здійснюють підготовку водіїв, та атестації їхніх спеціалістів: постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 490. *Верховна Рада України*: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/490-2009-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження деяких нормативно-правових актів, що регламентують порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів у закладах, що проводять таку діяльність, їх державну акредитацію та атестацію спеціалістів, а також допуску громадян до керування транспортними засобами, видачі (обміну) посвідчень водія: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.12.2009 № 515. *Верховна Рада України*: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0072-10#n9>

ОСНОВНІ НОРМИ І ПРАВОВІ ШЛЯХИ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ ДЛЯ БОРОТЬБИ З КІБЕРАТАКАМИ

*Бобик Юлія Володимирівна,
студентка Навчально-наукового інституту права,
Державний податковий університет*

*Науковий керівник: Санжаров Валерій Анатолійович,
кандидат юридичних наук,
Державний податковий університет*

Інтернет-адреса публікації на сайті:
http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=4082

Сучасна кіберзлочинність створює цілу низку проблем для правознавців, в тому числі генерує проблеми і виклики для міжнародного нормотворення. Кіберпростір та його захист став постійно зростаючою проблемою для міжнародної спільноти [1, с. 1-5]. Юристи-міжнародники, звертаючись до питання кібербезпеки, в пошуку релевантних відповідей

на кібератаки перед усім розглядають проблеми визначення правової природи кіберпростору та забезпечення умов колективної безпеки [2, с. 46-51]. Існуюча правова база управління інтернетом сформована багатостороннім (узгодження інтересів окремих акторів-держав) та комерційним (присвоєння доменних імен) підходами [1, с. 6]. Майбутній міжнародний правовий режим кіберпростору, на думку багатьох спеціалістів, має базуватись на його визнанні «спільною спадщиною людства». Тобто на кіберпростір мають бути розповсюджені принципи непривласнення, спільного управління, мирного використання та збереження [1, с. 201-210].

Сполучені Штати [1, с. 463-472] та їхні західні союзники (Велика Британія [1, с. 191-200; 3, с. 28-30], Німеччина [1, с. 73-88; 4, с. 219-227; 5, с. 71-73], Франція [1, с. 62-72], Іспанія [1, с. 11-25]) мають чітко виписані стратегії кібербезпеки та вважають виправданим і необхідним дотримуватися динамічного застосування існуючих норм міжнародного права до кіберпростору [1, с. 201-210].

Серед наскрізних питань, які необхідно вирішити для забезпечення стабільності та безпеки в кіберпросторі, є ті, що стосуються присвоєння авторства (через поширення анонімності в Мережі, використання третіх сторін державами для вчинення міжнародно протиправних дій за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій), відповідальності, меж дозволеного реагування. Можна констатувати, що міжнародне право потребує створення централізованого міжнародного механізму атрибуції [6, с. 303-306].

Зусилля ООН по виробленню глобального консенсусу, обґрунтуванню колективної думки держав-членів та впровадженню нових правил у сфері кіберзлочинності на глобальному рівні мають недолік, який полягає в загальному характері висновків та рекомендацій робочих груп, позбавлених детальних правил щодо застосовності діючого міжнародного звичаєвого права. Опублікований в 2017 році Талліннський посібник 2.0 (перше видання 2013 року), який підтримується Організацією Північноатлантичного договору (НАТО), містить більш чіткі норми, надає юридичні аргументи та викладає позицію, якої переважно дотримуються західні уряди [7; 1, с. 226-247]. Базовим є положення що для регулювання міжнародних відносин у кіберпросторі достатньо діючих норм міжнародного права. Талліннська інструкція пропонує в якості першого кроку для реагування на кібератаку визначення приписування (авторства) кібероперації. Враховуючи існуючу ситуацію значної невизначеності в кіберпросторі за відсутності достатньої інформації, Талліннський посібник зазначає, що одностороння реакція держави на кібер-напад має відповідати критерію розумності, відповідно до

контексту в кожному конкретному випадку. Вирішальним фактором для виправдання зворотної реакції експерти-автори Талліннського посібника вважають серйозність порушення відповідно до прецедентної практики Міжнародного суду ООН. Втім якщо держава вживає контрзаходів проти кіберактивності іншої держави, вона завжди ризикує, бо якщо згодом буде виявлено помилку в приписуванні (атрибуції), ця держава своєю відповіддю вчинить міжнародне протиправне діяння та повинна понести відповідальність. Разом з тим Талліннський посібник вимагає від держав ефективного припинення зловмисних кібероперацій, як тих, що відбуваються, так і тих, що готуються та про які попереджено [1, с. 226-247].

Юрисдикційні норми міжнародного права наразі є недостатніми для вирішення нових проблем, які породжує кіберпростір, тому зусилля з розробки міжнародно визнаних норм є вирішальними в цій галузі.

Література:

1. Routledge Companion to Global Cyber-Security Strategy / ed. S. N. Romaniuk, M. Manjikian. London-New York: Routledge, 2021. 657 p.
2. Вітюк Д. Л. Міжнародний механізм запобігання злочинності в умовах глобалізації електронних комунікацій // Юридична наука. 2019. № 5 (95). С. 46-51.
3. Мацелик М. О., Санжарова Г. Ф., Санжаров В. А. Третя національна стратегія кібербезпеки Великої Британії: політика «на майбутнє» в динамічному технічному середовищі // Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 9. С. 28-30.
4. Павлюх О. А., Санжарова Г. Ф., Санжаров В. А. Виклики сучасної кібербезпеки: інституційні і правові відповіді Німеччини // Ірпінський юридичний часопис. Серія: право. 2023. Вип. 3 (12). С. 219-227.
5. Санжарова Г. Ф., Мацелик М. О., Санжаров В. А. Еволюція стратегії кібербезпеки Німеччини протягом останніх трьох десятиліть: інституційний та правничий виміри // Наукові тренди постіндустріального суспільства: матеріали IV Міжнародної наукової конференції, м. Суми, 31 березня 2023 р. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2023. С. 71-73.
6. Павлюх О. А., Санжарова Г. Ф. Атрибуція злочину як критично важлива проблема кібербезпеки // Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 9. С. 303-306.
7. Tallinn manual 2.0 on the international law applicable to cyber operations / ed. M. N. Schmitt. Cambridge: Cambridge University Press, 2017.

Міжнародні наукові інтернет-конференції
юридичного та історичного спрямування

АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВОВОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

ISSN 2617-2364

Випуск 69

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.lex-line.com.ua

13-14 лютого 2025 р.

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
W OPOLE

Україна, Тернопіль – Польща, Ополе 2025

Актуальні дослідження правової та історичної науки. Випуск 69: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 13 – 14 лютого 2025 р.) / редкол. : О. Яремко та ін. ГО “Наукова спільнота”. WSZIA w Opolu. Тернопіль : ФО-П Шпак В.Б. 2025. 90 с. ISSN 2617-2364.

У виданні вміщено наукові публікації Міжнародної наукової інтернет-конференції «Актуальні дослідження правової та історичної науки» (Випуск 69) з юридичних та історичних питань, яка відбулася 13-14 лютого 2025 р. за сприянням Громадської організації “Наукова спільнота” (Україна) та Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu (Польща).

Матеріали коференції також оприлюднено на сайті конференції:
www.lex-line.com.ua

Оргкомітет ГО Наукова спільнота:

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;

Ребуха Лілія Зіновіївна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:
46005, м. Тернопіль, а/с 797
тел. +380979074970
E-mail: lex-line@ukr.net

Тексти опубліковано у авторській редакції. Відповідальність за достовірність наданої інформації несуть автори, їхні наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищено. У разі будь-якого використання опублікованих матеріалів посилання на джерело є обов’язковим.

ЗМІСТ

Теорія держави і права. Філософія права

Конончук Богданна Ростиславівна

ФІЛОСОФІЯ СУСПІЛЬСТВА. КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУСПІЛЬСТВА.....	3
--	---

**Конституційне право. Конституційне процесуальне право.
Адміністративне право. Адміністративне процесуальне право.
Митне та податкове право. Міжнародне право. Муніципальне право**

Бедриківський Олександр Володимирович

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВОДІЙВ.....	5
--	---

Бобик Юлія Володимирівна

ОСНОВНІ НОРМИ І ПРАВОВІ ШЛЯХИ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ ДЛЯ БОРОТЬБИ З КІБЕРАТАКАМИ.....	7
---	---

Вітюк Максим Сергійович

КОНЦЕПЦІЯ ПОДАТКОВОГО РЕЗИДЕНТСТВА ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА: НАЯВНІСТЬ СИНЕРГІЇ ЧИ ПРИВІД ДО ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ?.....	10
--	----

Горбаньов Юрій Анатолійович

СУБ'ЄКТИВНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО НА АДМІНІСТРАТИВНЕ ОСКАРЖЕННЯ ЗА ЗАП.....	15
--	----

Моргун Надія Сергіївна, Шевчук Олександр Олександрович

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА	17
---	----

Полюхович Анастасія Миколаївна

КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ЯК ФОРМА ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ ВЛАДИ.....	19
--	----

<i>Співак Марина Вікторівна, Плугатир Максим Віталійович</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ ОРГАНАМИ І ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	22
--	----

**Цивільне та сімейне право. Цивільне процесуальне право.
Комерційне право. Житлове право. Зобов'язальне право. Міжнародне
приватне право. Трудове право та право соціального забезпечення**

<i>Ващинець Іван Іванович</i> РОЗВИТОК ПРАКТИКИ ЄСПЛ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ВИЗНАННІ ТА ВИКОНАННІ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ.....	25
--	----

<i>Пацурківський Петро Петрович</i> ДИСПОЗИТИВНІСТЬ ЯК МЕГАПРИНЦИП ПРИВАТНОГО ПРАВА....	27
--	----

<i>Тимченко Геннадій Петрович, Юрко Володимир Володимирович</i> ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ.....	31
---	----

**Кримінальне право. Кримінальне процесуальне право.
Криміналістика. Кримінологія. Кримінально-виконавче право.
Медичне право. Судові та правоохоронні органи. Адвокатура**

<i>Каминіна Анна Олександрівна</i> КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	33
--	----

<i>Кондратюк Наталія Сергіївна</i> ПРАВО НА ЗБРОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	35
--	----

<i>Ланюк Вадим Ярославович</i> ПРОБЛЕМИ ІНФОРМУВАННЯ ЗАЯВНИКІВ/ПОТЕРПІЛИХ ПРО ВНЕСЕННЯ ДАНИХ ДО ЄДИНОГО РЕЄСТРУ ДОСУДОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ: ПРОВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ.....	38
--	----

<i>Мельник Оксана Вікторівна, Горобець Тетяна Мирославівна</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	42
---	----

<i>Чекарамів Катерина Сергіївна</i> ЮВЕНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ.....	44
---	----

<i>Яцик Тетяна Петрівна, Шкелебей Вікторія Анатоліївна</i> МЕХАНІЗМ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ВИЯВЛЕННЯ, РОЗШУКУ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ, ОДЕРЖАНИМИ ВІД КОРУПЦІЙНИХ ТА ІНШИХ ЗЛОЧИНІВ.....	47
--	----

**Господарське право. Господарське процесуальне право.
Екологічне право. Земельне право. Аграрне право.
Фінансове право. Банківське право**

<i>Галак Анастасія Василівна</i> ПРАВОВА ПРИРОДА КРИПТОВАЛЮТИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ.....	50
--	----

<i>Іванова Валерія Сергіївна</i> КОДИФІКАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	54
--	----

<i>Коваль Юрій Олександрович</i> ПРАВОВА ПРИРОДА ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ ПОДАТКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	57
---	----

<i>Махова Лілія Олексіївна, Перерва Карина Альбертівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ПАЛЬМОВОЇ ОЛІЇ В УКРАЇНІ: АКТУАЛЬНІ ЮРИДИЧНІ ТА МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ.....	61
---	----

<i>Ярмоленко Сергій Олександрович</i> ПОРЯДОК ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕЄСТРУ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО.....	64
---	----

Історія держави і права. Історія політичних і правових вчень

Кирищук Анна Петрівна

ПРОЦЕСУАЛЬНО-ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ СВІДКА В
СЕРЕДНЬОВІЧНОМУ ЦЕРКОВНОМУ СУДОЧИНСТВІ
ЗГІДНО З ПРИПИСАМИ «ДЕКРЕТА» ГРАЦІАНА.....67

Історія становлення української державності

Дорошева Антоніна Олександрівна

АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ ТА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ
БУДЖАЦЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ У СКЛАДІ
ОСМАНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ.....70

Морзинський Олександр Олександрович

ГЕНЕЗА УКРАЇНСЬКОЇ СОБОРНИЦЬКОЇ ІДЕЇ НА
ЗАКАРПАТТІ У 1918-1938 РОКАХ.....73

Турчина Людмила Валеріївна, Коломісць Катерина Мічеславівна,

Єренбург Єлизавета Олександрівна

АРКАДІЙ ЛЮБЧЕНКО ТА ЙОГО ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....78

Яцюк Микола Володимирович

ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИЙ КУРС ДИРЕКТОРІЇ УНР:
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ПІД ЧАС
ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ЗМАГАНЬ (1918-1920 РР.).....82